

NORGES HØYESTERETT

Den 6. oktober 2023 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Webster, Falch og Steinsvik i

HR-2023-1880-U, (sak nr. 23-128342STR-HRET), straffesak, anke over beslutning:

A (advokat Linnéa Tereza Karlberg)

mot

Påtalemyndigheten (statsadvokat Alf Martin Evensen)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

(1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens beslutning om å nekte en anke fremmet etter straffeprosessloven § 321 andre ledd første punktum.

(2) A ble 5. mai 2023 tiltalt for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 5, jf. skiltforskriften § 8 skiltnummer 362 "Fartsgrense". Grunnlaget for tiltalen lyder:

«Fredag 21. april 2023 kl. 19.39 på riksveg 36 ved X i Y, kjørte han en personbil med kjennemerke XX00000 med en hastighet av 170 km/t, til tross for at høyeste tillatte hastighet på stedet ved skilt var 90 km/t.»

(3) Den 2. juni 2023 avsa Telemark tingrett under dissens dom med slik domsslutning:

«1. A, født 00.00.2005, dømmes for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 5, jf. skiltforskriften § 8 skiltnummer 362 "Fartsgrense" til fengsel i 36 – trettiseks – dager.

2. A taper retten til å føre førerkortpliktig motorvogn for en periode på 22 – tjueto – måneder, jf. vegtrafikkloven § 33 nr. 1, jf. forskrift om tap av retten til å føre motorvogn mv. § 2-2 nr. 7.

Fristen regnes fra den dagen dommen er rettskraftig. Den perioden førerkortet har vært beslaglagt før dommen er rettskraftig går til fradrag, jf. forskrift om tap av retten til å føre motorvogn mv. § 1-4 første ledd.

Som vilkår for gjennerverv av føreretten må A avlegge full førerprøve, jf. forskrift om tap av retten til å føre motorvogn mv. § 8-3 siste ledd, jf. § 8-1 første ledd.

3. Saksomkostninger ilegges ikke.»

- (4) Tingrettens mindretall mente at det var en mulighet for at det var en annen fører enn tiltalte som hadde kjørt bilen som ble målt til 170 km/t, og at tiltalte derfor måtte frifinnes.
- (5) A anket til lagmannsretten. Anken gjaldt bevisbedømmelsen og lovanvendelsen under skyldspørsmålet, subsidiært straffutmålingen.
- (6) Ved Agder lagmannsretts beslutning 26. juli 2023 ble anken nektet fremmet etter straffeprosessloven § 321 annet ledd første punktum.
- (7) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens saksbehandling. Det er anført at det foreligger rimelig tvil om tiltaltes skyld, slik at lovens vilkår for å nekte anken fremmet ikke er oppfylt.
- (8) *Påtalemyndigheten* har anført at anken må forkastes ettersom lagmannsrettens beslutning ikke lider av saksbehandlingsfeil.
- (9) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling, jf. straffeprosessloven § 321 femte ledd. I dette ligger at utvalget kan prøve om begrunnelsen er tilstrekkelig, og om det ut fra retts- og bevissspørsmålene i saken var forsvarlig å nekte anken fremmet etter en skriftlig og forenklet behandling, jf. HR-2021-2058-A avsnitt 28. Lagmannsrettens begrunnelse må i tillegg vise at det er foretatt en reell overprøving, og det må begrunnes hvorfor det er klart at anken ikke vil føre frem.
- (10) Det sentrale punktet under tingrettens bevisvurdering var om bilen som ble målt til 170 km/t, ble kjørt av tiltalte. Tingrettens flertall fant det bevist ut over enhver rimelig og fornuftig tvil at det var tiltalte som kjørte bilen. Flertallet la til grunn at bilen var «ute av politiets syne over en strekning på rundt en halv mil» fra kontrollstedet til stedet der tiltalte ble stanset, og at det på denne strekningen var «opp mot 20» avkjøringsmuligheter. Bilens registreringsnummer ble ikke sikret under kontrollmålingen. Begrunnelsen for domfellelsen viser at flertallet ved bevisvurderingen blant annet la vekt på at forklaringen til passasjerer i bilen ikke var troverdig, samt at tiltaltes manglende forklaring da han ble gjort kjent med resultatet av lasermålingen var «påfallende».
- (11) Når det gjelder anken over bevisbedømmelsen og spørsmålet om hvem som kjørte bilen som ble målt, viser lagmannsretten i begrunnelsen for å nekte anken fremmet til at tingrettens flertall hadde «fullgod bevismessig dekning for å legge til grunn at tiltalte var fører av bilen som ble målt til hastighet 170 km/t». Lagmannsretten skriver videre at tiltalte ikke har tilbudt nye bevis i anken som vil kunne belyse «om bilen som ble målt i 170 km/t ikke var bilen siktede kjørte», samt at tingretten konkret har drøftet og vurdert anførte feilkilder.
- (12) Etter et sitat fra begrunnelsen for tingrettens bevisvurdering, der deler av teksten er uthevet, konkluderer lagmannsretten med at en ankeforhandling med de samme bevis «klart ikke kan føre til et annet bevisresultat». Lagmannsretten gir ut over dette ikke noen selvstendig begrunnelse for hvorfor anken over bevisbedømmelsen klart ikke ville føre frem.
- (13) Ut fra bevissituasjonen i saken, hvor det er en rekke usikkerheter, var det etter ankeutvalgets syn ikke forsvarlig av lagmannsretten å avgjøre anken etter en skriftlig og forenklet behandling, uten å høre tiltalte og vitnene.

- (14) Lagmannsrettens beslutning må derfor oppheves.
- (15) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens beslutning oppheves.

Ingvald Falch
(sign.)

Bergljot Webster
(sign.)

Kine Steinsvik
(sign.)